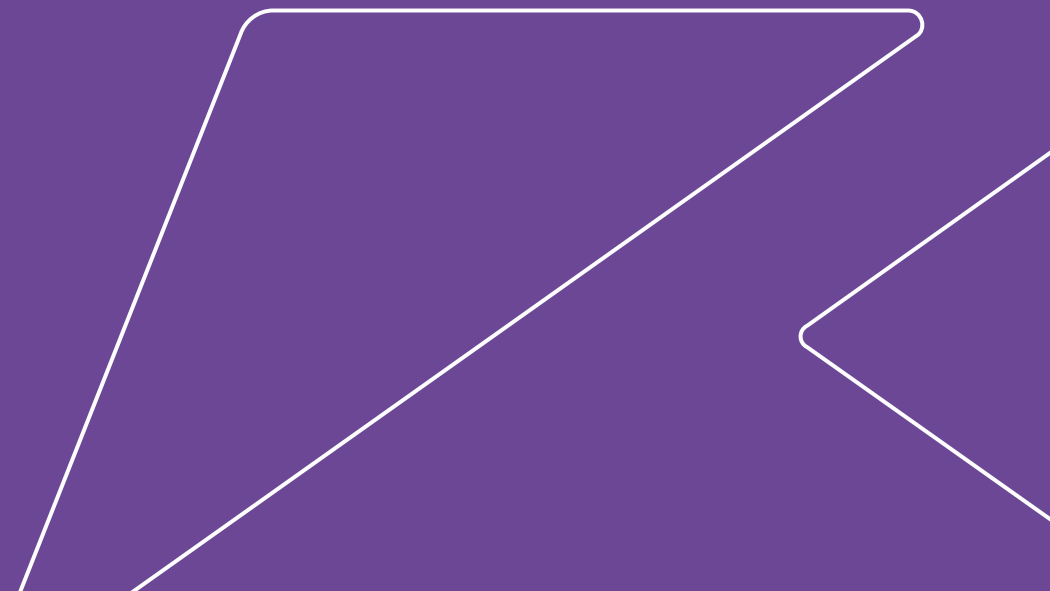
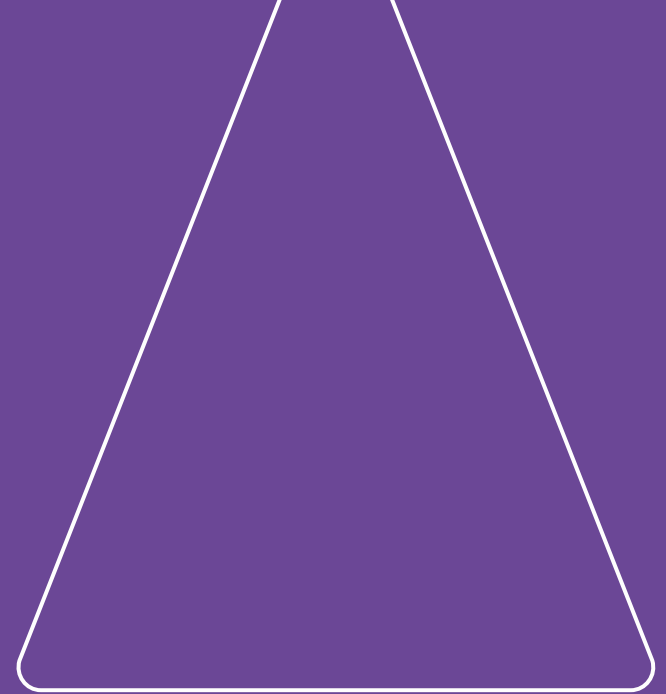

Oppsummering av samhandlings- aktivitet

Sammen for et aldersvennlig Norge

28.okt 2025

Tema for konferansen

Forventningsgap mellom ulike parter – og hvordan aldersvennlige tiltak kan bidra til å tette gapene.

Samhandlingsaktivitet

Gjennom gruppearbeid og bruk av arbeidsmatter utforsket deltakerne oppgaver som trigget til refleksjon, idéutveksling og felles løsninger.

Til sammen var det seks ulike arbeidsmatter. Disse ble fordelt på 24 grupper, slik at hver gruppe fikk sitt eget tema å utforske.

Arbeidsgruppe

Senter for et aldersvennlig Norge

Lina Marie Brathaug Frantzen

Nina Beate Myklebust

Tina Kjensli Dyrseth

Knowit

Helge Jørgensen

Emilie Hagen

Vi stilte 6 spørsmål

Hvordan kan vi **fordele ressurser** slik at samarbeid lønner seg for alle parter?

Hvordan kan vi enklere **dele kunnskap og erfaringer og spre gode løsninger** på tvers av sektorer?

Hvordan kan vi **styrke tilliten** mellom sektorer som har ulike kulturer, rammebetingelser og risikovillighet?

Hvordan kan vi unngå å ta **beslutninger som skyver byrder over på fremtidens eldre og yngre?**

Hvordan kan vi **etablere felles aldersvennlige mål** som alle sektorer kan stille seg bak?

Hvordan kan vi bygge **gjensidig respekt** mellom de som har fagkunnskap og de med erfaringsbasert kunnskap?

Tre gjennomgående svar

Alle må med

Aldersvennlighet krever delt eierskap – alle sektorer, generasjoner og nivåer må bidra.

Kulturbygging

Det handler om kultur, ikke bare struktur – om å bygge et samfunn som verdsetter livserfaring, deltakelse og felles ansvar.

Dele framfor eie

Kunnskap og tillit er valutaen i bærekraftig samarbeid – å dele gir mer enn å sitte på kunnskap alene.

Hjst / skudd!

IKKE DUBLISERE
TJENESTER
→ IKKE
KONKURERE

Få kommunen til
å innse at de
eldre er en kraft
som kommunen
kan benytte!

Opplevelse av
eierskap glemmer
å ha deltatt
i prosessen
mot et felles mål

Shake om
ordene:
- Senior
møter tas tilbake
som honorar-
beholdning

Hvordan kan vi fordele ressurser slik at samarbeid lønner seg for alle parter?

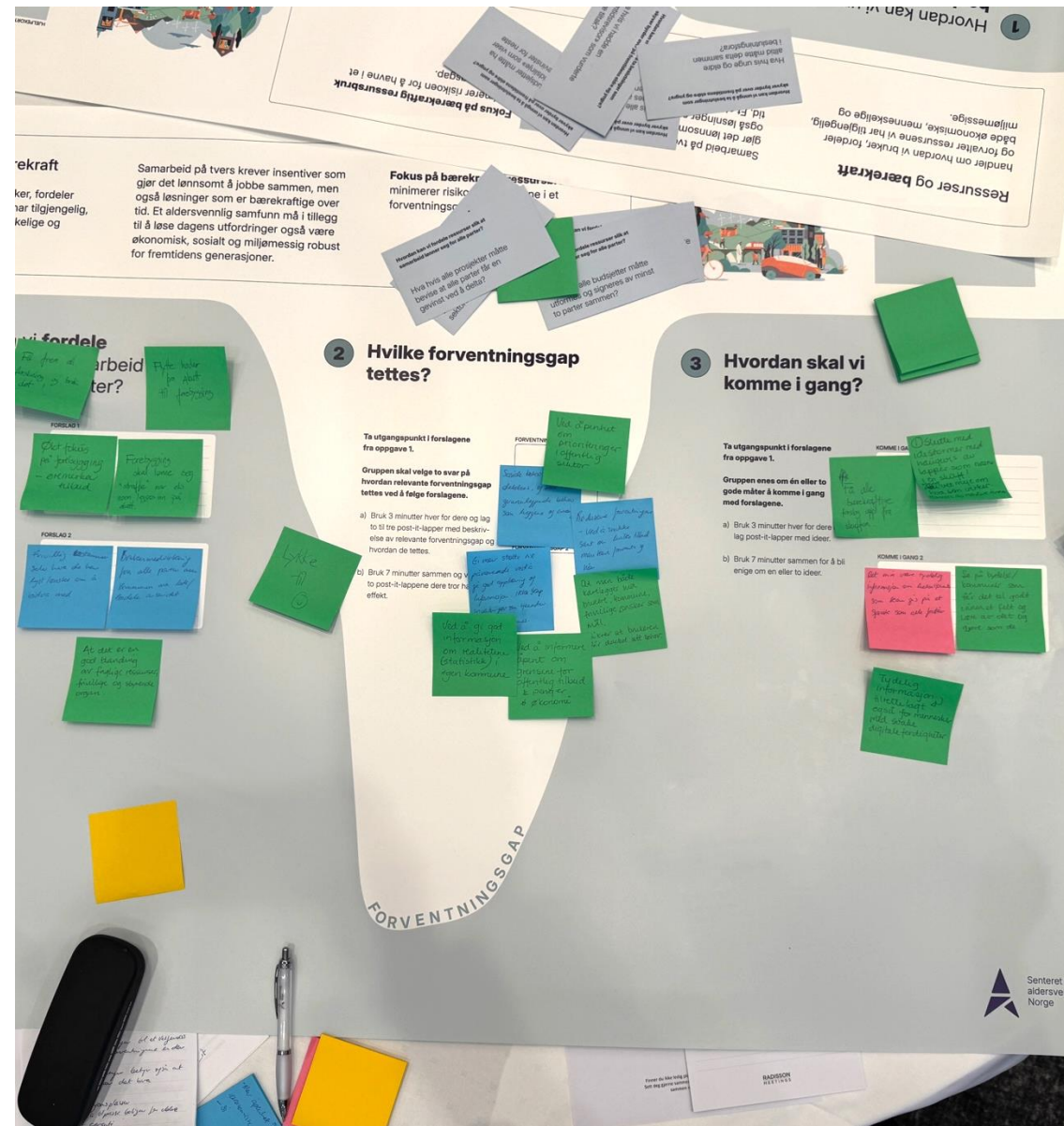
Mellom svarene

Det viktigste er å etablere en ny ressursforståelse: Aldersvennlighet skapes når mennesker, tid og kunnskap mobiliseres i fellesskap – ikke når ansvar skyves mellom sektorer.

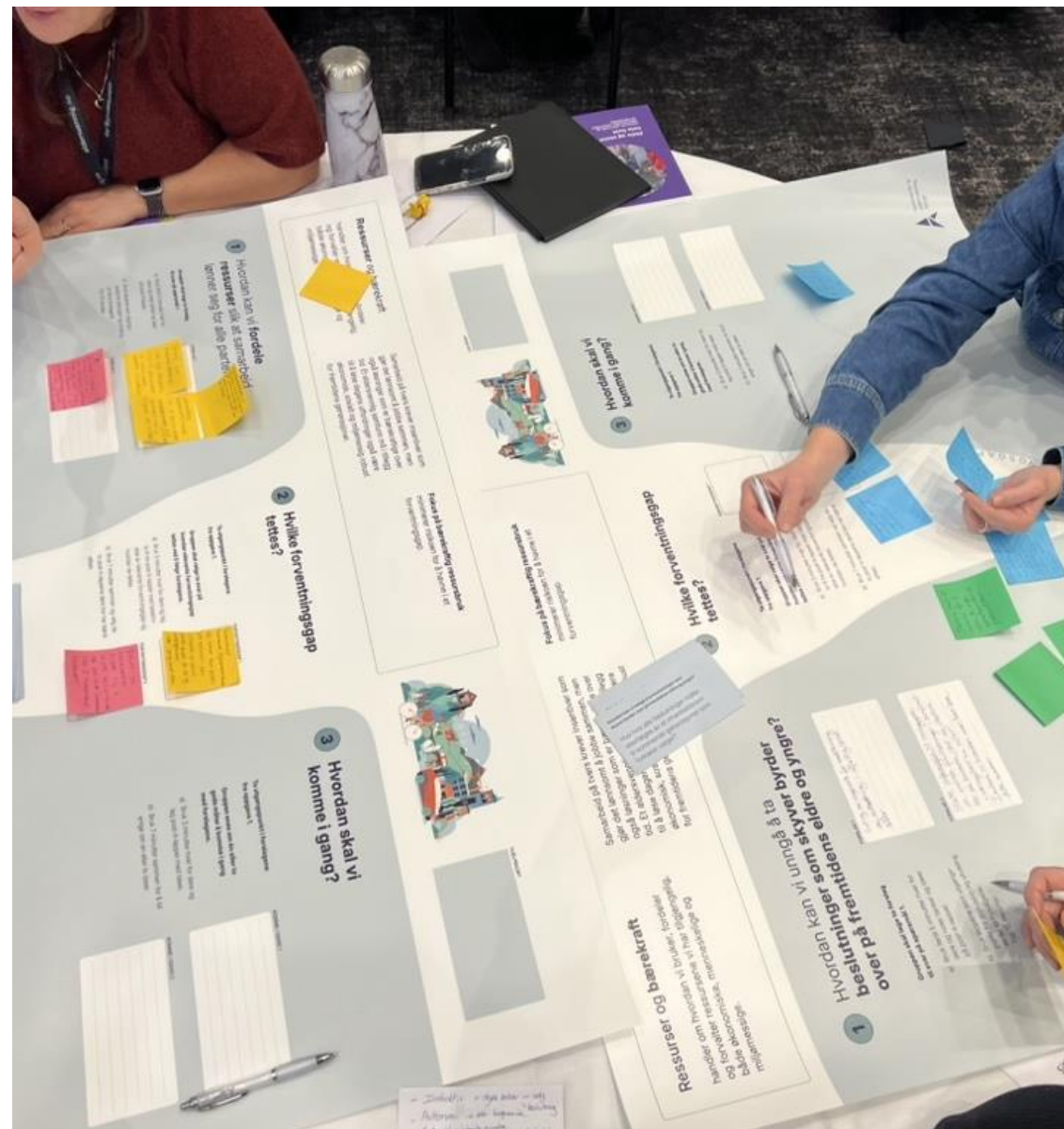
Hovedfunn

- Ressursfordeling må bygge på helhetlig kartlegging av behov, kompetanse og muligheter – på tvers av sektorer.
- Klare rolleavklaringer og forpliktende avtaler før oppstart sikrer at samarbeid gir gevinst for alle.
- Eldre som ressurs: Hjemmeboende og frivillige eldre bør aktiveres som bidragsyttere i sosiale og forebyggende tiltak.
- Forebygging må lønne seg – økonomisk og organisatorisk; flytt fokus fra akutt til tidlig innsats.
- Kombinasjonen av faglige, frivillige og styrende ressurser er nøkkelen til bærekraft.

Hvilke forventningsgap tettes?

- Gapet mellom forventningen om at «det offentlige ordner alt» og realiteten om at alle må bidra.
- Gapet mellom uklarhet om frivilliges rolle og behovet for samordnet innsats.
- Gapet mellom sosiale behov og tjenestestruktur – en ny forståelse for at aktivitet og fellesskap er like viktige som pleie og ernæring.

Hvordan komme i gang?

- Start med kartlegging og dialog – felles forståelse før tiltak.
- Utlys midler som krever samskaping mellom kommune, frivillighet og næringsliv.
- Løft fram gode eksempler og lokale læringsarenaer for erfaringsutveksling og rask implementering.

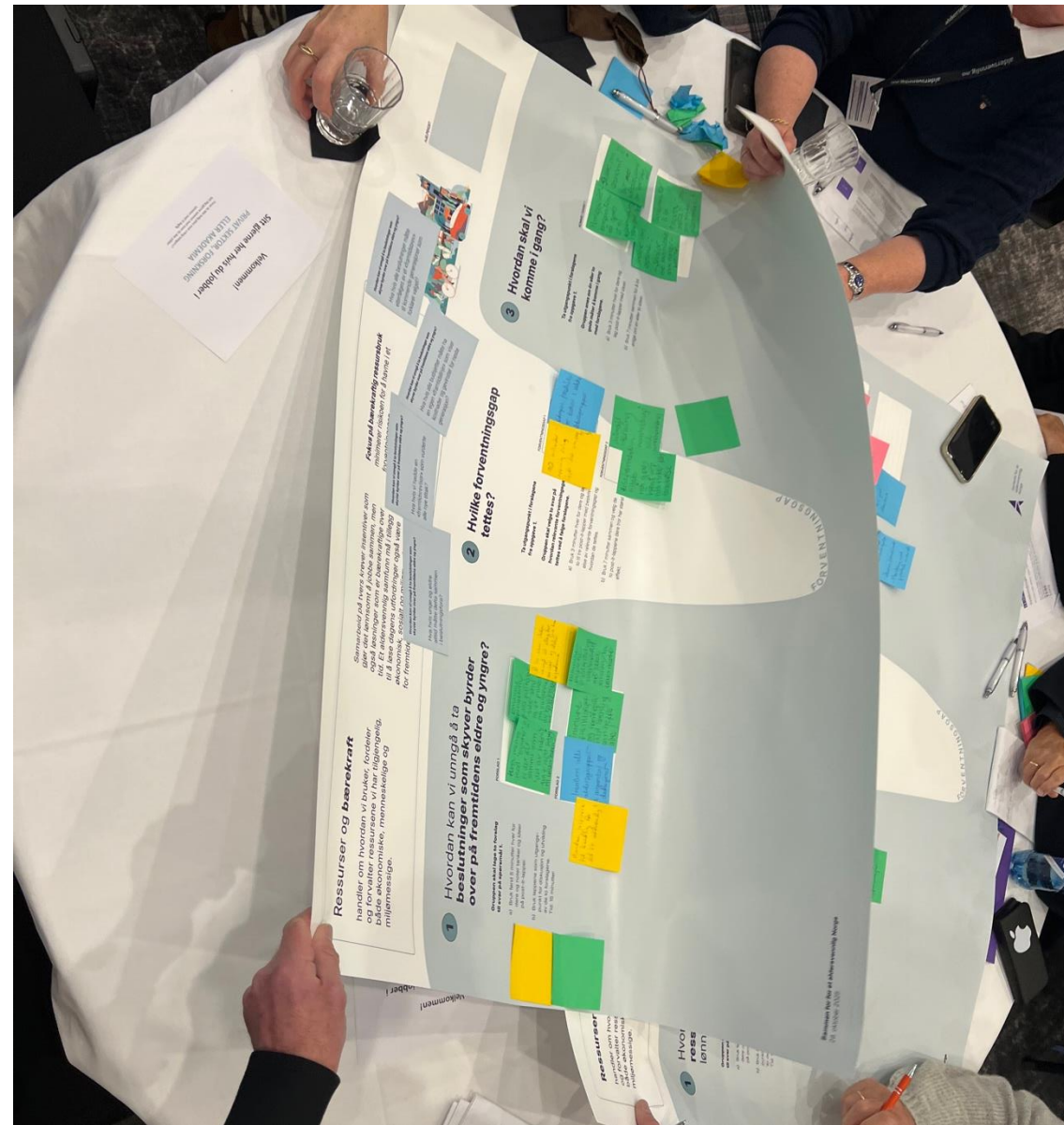

Hvordan kan vi unngå å ta beslutninger som skyver byrder over på fremtidens eldre og yngre?

Mellom svarene

Bærekraft handler om rettferdighet mellom generasjoner. Den forutsetter åpenhet om økonomi, ansvar og prioritering – og en kultur som belønner kloke valg fremfor raske løsninger.

Hovedfunn

- Bærekraft krever langsiktige beslutninger og et regelverk som muliggjør investeringer over tid.
- Skap bevissthet om livsløpsansvar – hver generasjon må bidra til fellesskapet.
- Beslutninger må involvere alle aldersgrupper og bygge på kunnskapsgrunnlag som inkluderer brukerstemmer.
- Universell utforming og forebyggende tiltak må sees som samfunnsinvesteringer.
- Økonomiske konsekvenser må synliggjøres og forstås i et generasjonsperspektiv.

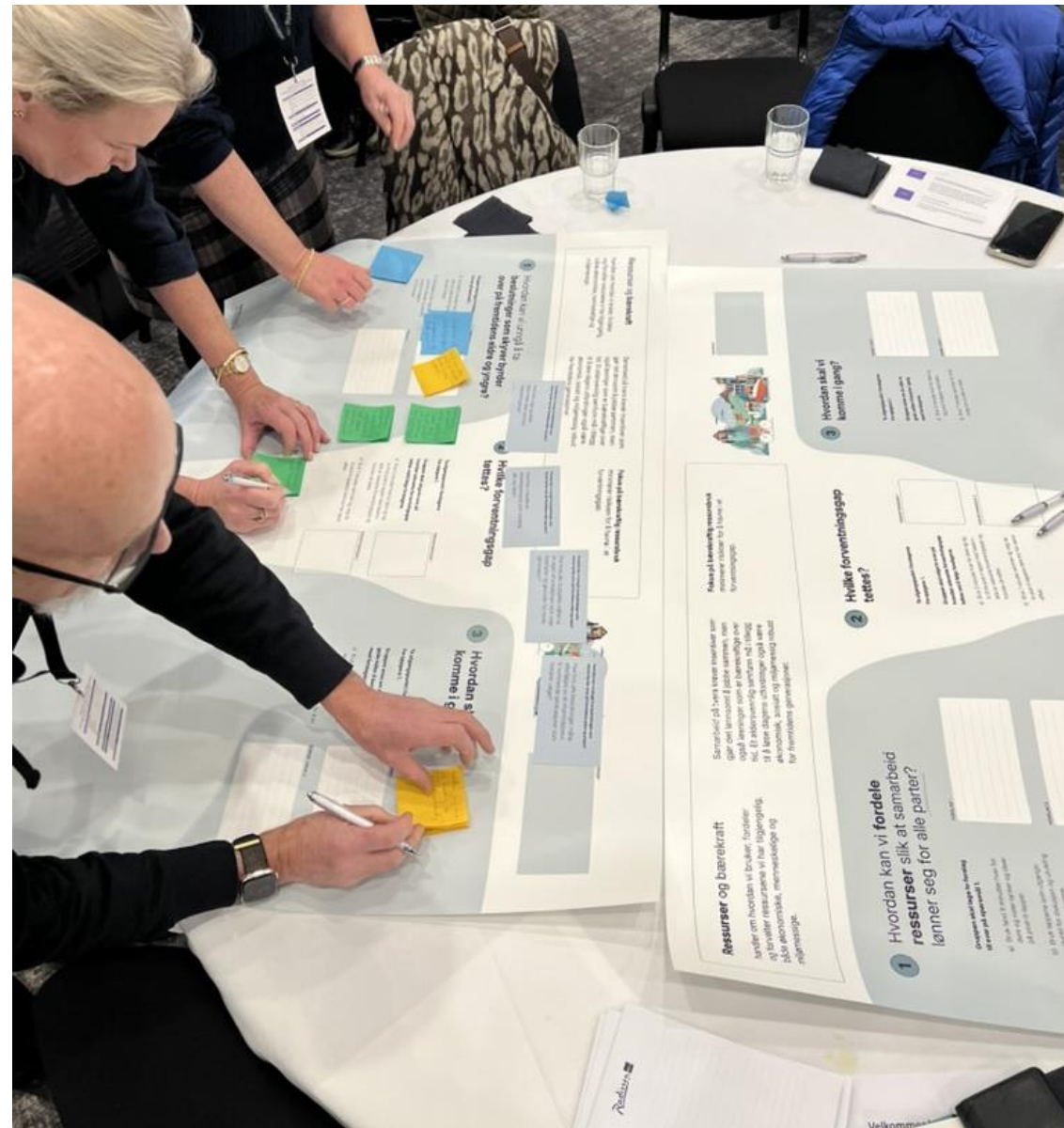
Hvilke forventningsgap tettes?

- Mellom krav og kapasitet – realisme i hva kommune og stat faktisk kan levere.
- Mellom individets ansvar og samfunnets ansvar – behov for felles forståelse av livsløpsrollen.
- Mellom kort- og langsiktig tenkning – fra fireårsplaner til generasjonsperspektiv.

Hvordan komme i gang?

- Realitetsorienter befolkningen gjennom kampanjer som gjør ansvar og konsekvenser tydelige.
- Endre læreplaner og insentivsystemer – bærekraft og aldersvennlighet må læres, ikke bare vedtas.
- Skap arenaer for generasjonsmøter og felles læring – fra klasserom til innbyggertorg.

**Hvordan kan vi enklere dele kunnskap
og erfaringer og spre gode løsninger på
tvers av sektorer?**

Hvordan kan vi enklere dele kunnskap og erfaringer og spre gode løsninger på tvers av sektorer?

Mellom svarene

Deling av kunnskap er nøkkelen til fremdrift. Når erfaringer løftes frem i stedet for å eies, skapes et samfunn som lærer sammen – og dermed handler klokere.

Hovedfunn

- Felles møteplasser, både digitale og fysiske, er avgjørende for å bryte siloer.
- Behov for en nasjonal «løsningsbank» for deling av gode eksempler og verktøy.
- Tverrfaglige team og lokal forankring gir større læringseffekt enn enkeltprosjekter.
- Ledelsen må gi mandat og handlingsrom for å prioritere kunnskapsdeling.
- Økt synlighet og formidling av gevinster motiverer til samarbeid.

Hvilke forventningsgap tettes?

- Mellom krav om effektivitet og behov for læring – forståelse for at samarbeid tar tid, men gir bedre resultater.
- Mellom aktørenes kunnskapsnivåer og perspektiver – gjennom gjensidig innsikt reduseres misforståelser.
- Mellom isolerte praksiser og felles retning – felles kunnskapsgrunnlag skaper tillit.

Hvordan kan vi enklere dele kunnskap og erfaringer og spre gode løsninger på tvers av sektorer?

Hvordan komme i gang?

- Utnevnt ildsjeler og gi dem ansvar for å bygge arenaer og møteplasser.
- Utvikle enkle, ferdige samarbeidsopplegg for kommuner og organisasjoner.
- Synliggjør konkrete gevinster av samarbeid for å bygge motivasjon.

**Hvordan kan vi etablere felles
aldersvennlige mål som alle sektorer
kan stille seg bak?**

Mellom svarene

Felles mål krever mer enn enighet – det krever eierskap. Når sektorer møtes i respekt og forplikter seg til en felles retning, blir aldersvennlighet en drivkraft, ikke en byrde.

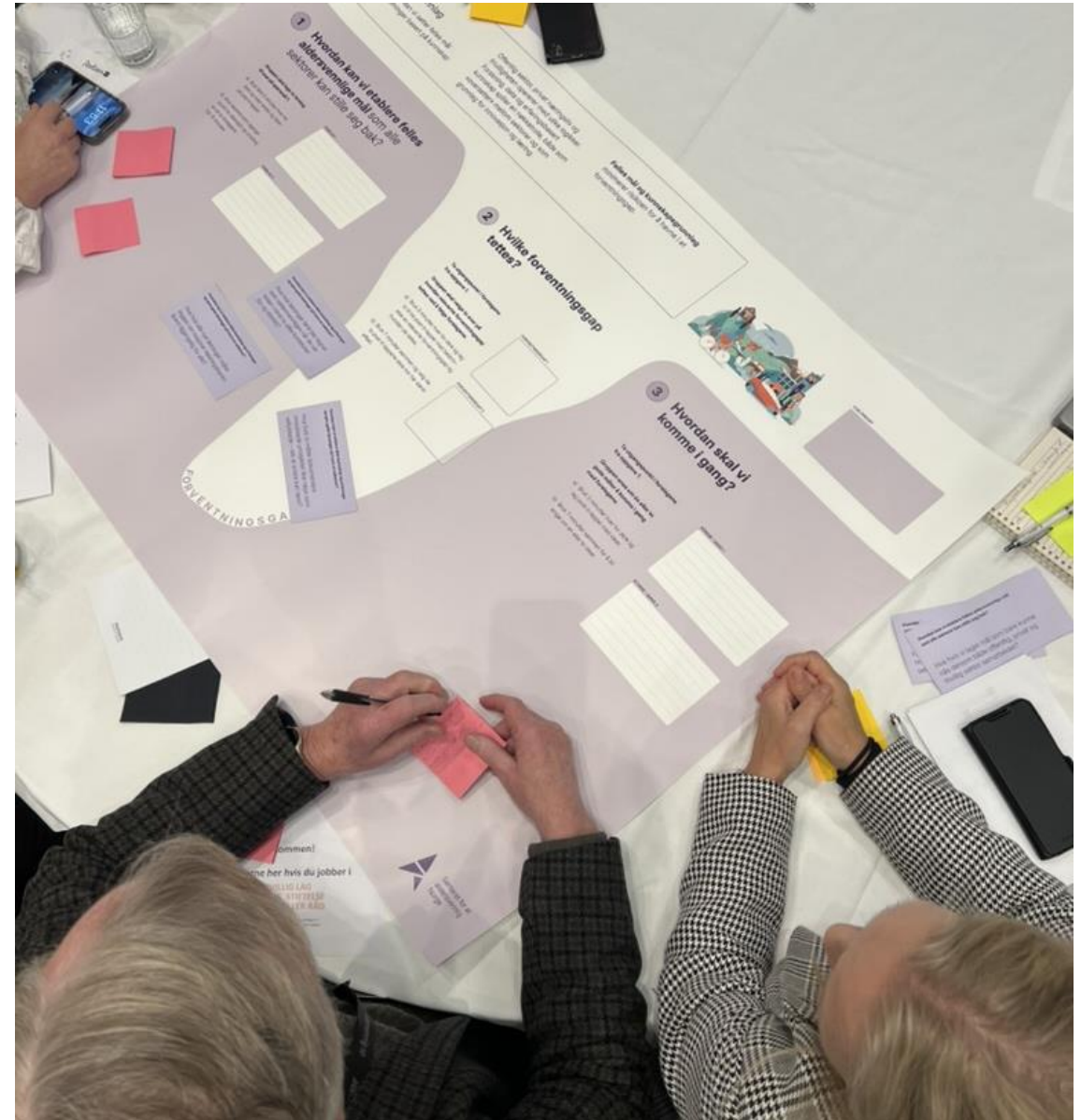
Hovedfunn

- Felles forståelse og språk for aldersvennlighet må etableres før mål fastsettes.
- Målene må forankres politisk og tverrsektorielt, og inkludere innbyggere, frivillige og næringsliv.
- Målene må være målbare, realistiske og meningsfulle, ikke symbolpolitiske.
- Arbeidet må bygges på eksisterende planer og forskning, ikke starte på nytt hver gang.
- Frivilligheten må inkluderes i planprosessen, ikke bare i gjennomføringen.

Hvilke forventningsgap tettes?

- Mellom høye forventninger til frivillig sektor og faktisk kapasitet.
- Mellom innbyggernes forventninger til kommunen og kommunens reelle ressurser.
- Mellom sektorvise mål og behovet for en samlet, nasjonal retning.

Hvordan komme i gang?

- Gjør aldersvennlighet til overordnet prinsipp i alle sektorplaner.
- Etabler forum for samhandling mellom næringsliv, kultur, idrett og kommune.
- Start med små, målbare tiltak og bygg gradvis mot større ambisjoner.

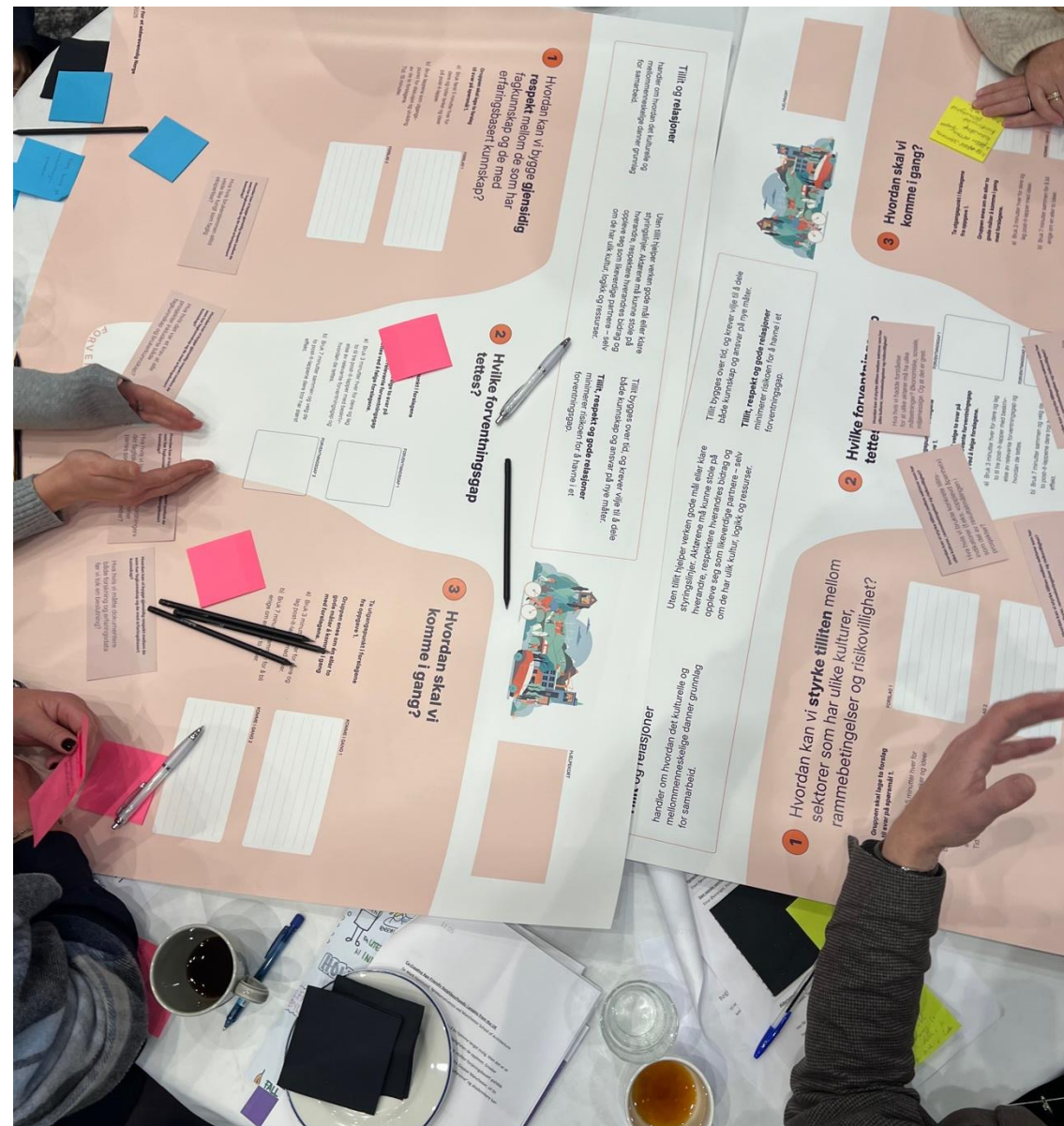
Hvordan kan vi styrke tilliten mellom sektorer som har ulike kulturer, rammebetingelser og risikovillighet?

Hvordan kan vi styrke tilliten mellom sektorer som har ulike kulturer, rammebetingelser og risikovillighet?

Mellom svarene

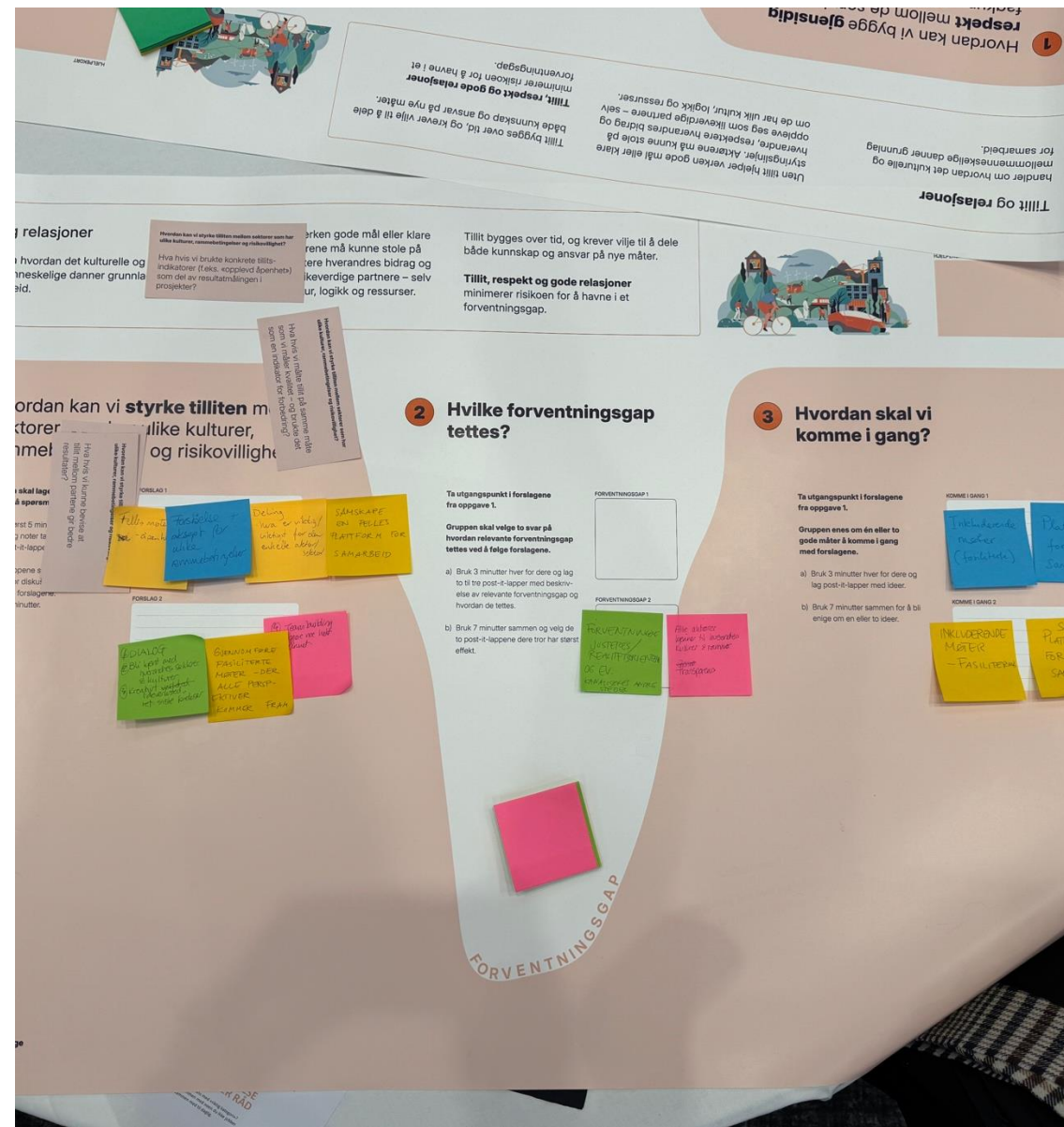
Tillit er ikke et mål, men en metode. Når vi investerer i relasjoner og tør å vise sårbarhet, bygges grunnmuren for varig samarbeid.

Hvordan kan vi styrke tilliten mellom sektorer som har ulike kulturer, rammebetingelser og risikovillighet?

Hovedfunn

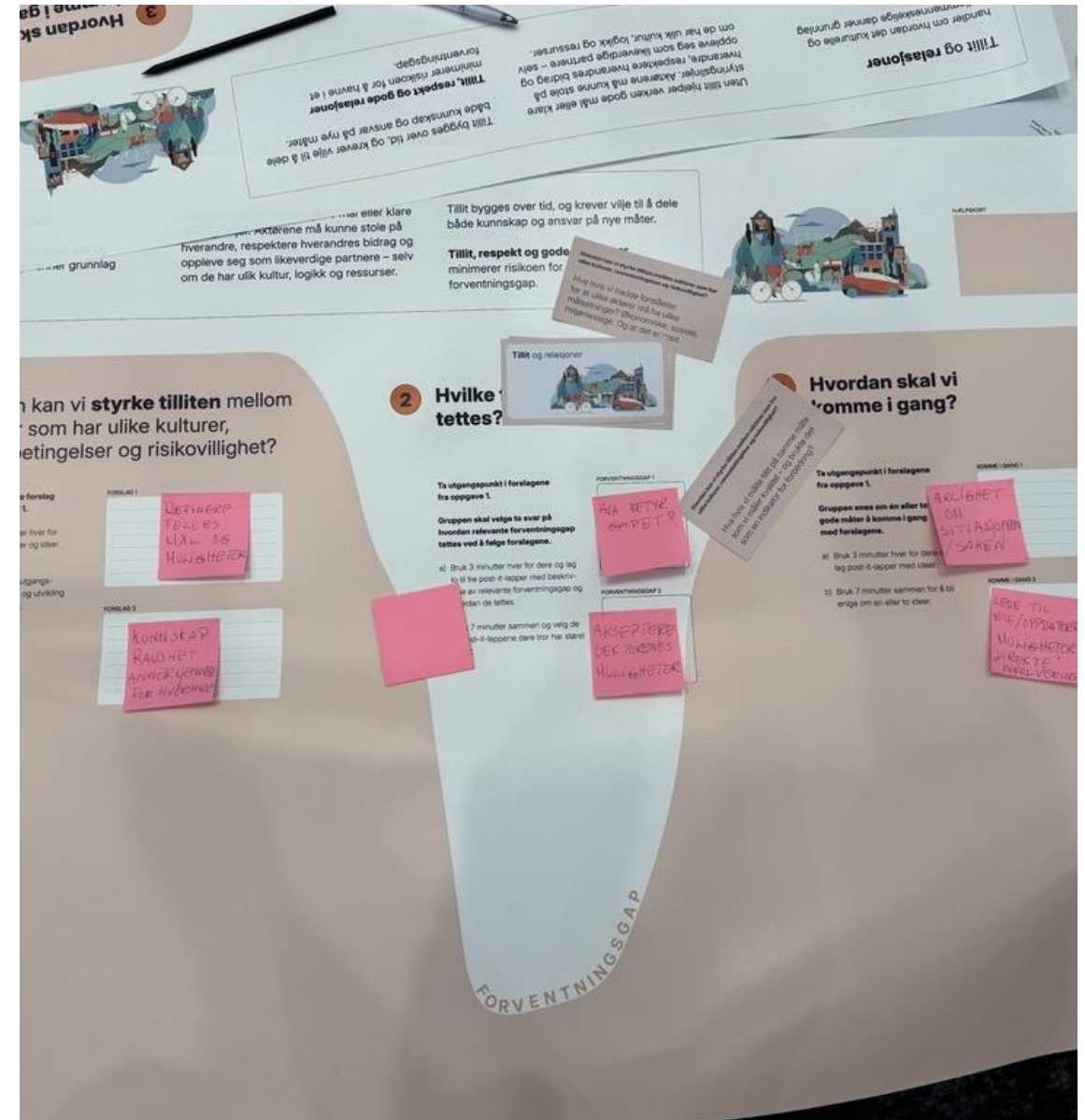
- Tillit bygges gjennom faste møteplasser, felles refleksjon og åpen kommunikasjon.
- Kunnskapsdeling og raushet må prioriteres som del av kulturen.
- Forventningsavklaringer reduserer misforståelser og konflikter.
- Fasiliterte prosesser og teambygging på tvers av sektorer skaper relasjonell forståelse.
- Tillit må forankres i ledelse og mandat, ikke overlates til tilfeldigheter.

Hvordan kan vi styrke tilliten mellom sektorer som har ulike kulturer, rammebetingelser og risikovillighet?

Hvilke forventningsgap tettes?

- Mellom forventninger og faktiske ressurser.
- Mellom sektors rammebetingelser og forståelse av hverandre.
- Mellom ønske om samarbeid og reell transparens.

Hvordan komme i gang?

- Ærlig og åpen dialog – si hva man faktisk kan levere.
- Etabler en felles plattform for samarbeid og læring.
- Opprett en koordinerende enhet med mandat fra ledere på tvers av sektorene.

Hvordan kan vi bygge gjensidig respekt mellom de som har fagkunnskap og de med erfaringsbasert kunnskap?

Hvordan kan vi bygge gjensidig respekt mellom de som har fagkunnskap og de med erfaringsbasert kunnskap?

Mellom svarene

Relasjoner er selve kjernen i aldersvennlighet. Når fagfolk og erfaringsbærere møtes som likeverdige partnere, oppstår den typen innovasjon som ikke kan planlegges – bare leves frem.

Hovedfunn

- Reell brukermedvirkning må inn i alle prosesser – fra planlegging til evaluering.
- Etabler arenaer for dialog og likeverdig deltakelse mellom fagfolk og brukere.
- Brobyggere og prosessledelse er avgjørende for å sikre balanse mellom perspektiver.
- Gjensidig læring krever tid, transparens og felles problemforståelse.
- Mangfold og inkludering gjør løsningene mer treffsikre og legitime.

Hvordan kan vi bygge gjensidig respekt mellom de som har fagkunnskap og de med erfaringsbasert kunnskap?

Hvilke forventningsgap tettes?

- Mellom faglig ekspertise og brukeropplevelse – begge anerkjennes som gyldige former for kunnskap.
- Mellom planleggere og berørte grupper – felles eierskap gir bedre løsninger.
- Mellom realistiske muligheter og urealistiske forventninger – gjensidig innsikt skaper forståelse.

Hvordan komme i gang?

- Etabler nettverk og møteplasser for fag og brukere.
- Utnevnt kontaktpersoner og kjøreregler for samarbeid.
- Skap åpne arenaer som folkemøter og «seniortrakk» for å involvere innbyggere direkte.

**Et aldersvennlig Norge blir til når samarbeid
lønner seg – ikke bare økonomisk, men
menneskelig.**